

Projektrapport 2016:
Riksomfattande projektet: Salmonella och *Listeria*
***monocytogenes* i skivade ostar**

September 2016
T.f. hälsoinspektör
Malin Backman

1. Inledning

I tillsynsplanen för år 2016 finns medtaget ett riksomfattande projekt "Salmonella och *Listeria monocytogenes* i skivade ostar". I tillsynsplanen finns inplanerat 5-10 produktprov av skivade ostar.

Projektet "Salmonella och *Listeria monocytogenes* i skivade ostar" hänför sig till patogener som orsakar matförgiftning. I projektet kartläggs förekomsten av bakterien *L. monocytogenes* och *Salmonella sp.* i förpackade skivade ostar (inhemska och utländska) i detaljhandeln. Skivningen som ingår i tillverkningsprocessen av skivade ostar ökar risken för att produkten efterkontamineras.

Projektet är en fortsättning på tidigare utförda kartläggningsprojekt:

- Projektet om förekomsten av listeria i produkter (kött- och fiskprodukter, ostar) avsedda att ätas som sådana 2010
- Projektet listeria i köttprodukter som ingår i riksprogrammet för livsmedelstillsynen (evo) 2012-2013
- Projektet om förekomsten av salmonella i grönsaker 2010-2011

För utförandet av projektet har Evira skickat ut anvisningar till de kommunala tillsynsmyndigheterna och till laboratorierna som Evira godkänt för undersökning av myndighetsprov. Anvisningarna omfattar: provtagningsanvisning, undersökningsremiss, anvisning till laboratoriet samt remiss till fortsatt undersökning/kultursamling. De kommunala livsmedelstillsynsenheterna genomför projektet från juli 2015 till utgången av år 2016, inom det egna området. Analysresultaten med tillhörande bakgrundsuppgifter rapporteras in elektroniskt till Evira.

2. Planeringen av projektet

Projektet planerades att genomföra i september 2016. Antalet produktprov planerades till sex prov från sex olika provtagningsplatser. Provtagningsplanen med angivna provtagningsplatser ses i tabell 1. Provtagningsplatserna valdes utifrån Eviras anvisning och utifrån var det sannolikt finns skivad ost i försäljning/ servering. Det valdes att ta prov från både livsmedelsbutiker samt restaurang- och storkök för att få variation på provtagningsplatserna.

Provtagningsplan:

Provtagningsplats	Kommun
1. Butik	Jakobstad
2. Butik	Jakobstad
3. Restaurangkök	Jakobstad
4. Storkök	Jakobstad
5. Restaurangkök	Pedersöre
6. Storkök	Larsmo

Tabell 1: provtagningsplatser

3. Genomförandet

Totalt togs sex prov i enlighet med provtagningsplanen. Provtagningarna genomfördes den 7.9.2016 av t.f. hälsoinspektör Malin Backman. Som prov togs både inhemska och utländska produkter, fyra inhemska och två utländska. I samband med provtagningen mättes temperaturen på produkten. En undersökningsremiss fylldes i för varje enskilt prov. Prov med tillhörande undersökningsremiss skickades till laboratoriet (SeiLab) följande dag för analys. Undersökningarna bekostades av miljöhälsovården.

4. Resultat

Analysresultaten visade på att Salmonella och *Listeria monocytogenes* inte påvisades i något av proven. Resultaten ses i tabell 2. Analysintygen skickades till kännedom till provtagningsplatserna och analysresultaten med tillhörande bakgrundsuppgifter rapporterades in till Evira elektroniskt.

Resultat från provtagning:

Provtagningsplats	Datum	Inhems/ utländsk	Temperatur °C	Salmonella	<i>Listeria monocytogenes</i>
1. Butik	7.9.2016	Inhems	+5,3	Påvisades ej	Påvisades ej
2. Butik	7.9.2016	utländsk	+2,3	Påvisades ej	Påvisades ej
3. Restaurangkök	7.9.2016	utländsk	+4,6	Påvisades ej	Påvisades ej
4. Storkök	7.9.2016	Inhems	+6,0	Påvisades ej	Påvisades ej
5. Restaurangkök	7.9.2016	Inhems	+6,8	Påvisades ej	Påvisades ej
6. Storkök	7.9.2016	Inhems	+6,9	Påvisades ej	Påvisades ej

Tabell 2: Resultat från provtagningarna

5. Sammanfattning

Inom ramen för det riksomfattande projektet "Salmonella och *Listeria monocytogenes* i skivade ostar" togs sex produktprov av skivade ostar. Salmonella och *Listeria monocytogenes* påvisades inte i proverna. Evira kommer att göra en sammanställning av samtliga prov som tagits i Finland efter att projektet avslutats.